

**ILO-asiakirja
1/2025**

Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus 2024 ja -suunnitelma 2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Suomen ILO-neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

1. ILO-neuvottelukunnan tehtävät ja työn organisointi

Suomen ILO-neuvottelukunta on Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussäännön ja vuonna 1976 hyväksytyn kolmikantaneuvotteluja koskevan yleissopimuksen nro 144 sekä sitä täydentävän suosituksen nro 152 mukainen asiantuntijaelin. Se avustaa työ- ja elinkeinoministeriötä ILO:n toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyssä. Neuvottelukunnan tehtävät on määriteltänyt Suomen ILO-neuvottelukunnasta annetussa asetuksessa (851/1977).

Valtioneuvosto asetti 20.12.2022 Suomen ILO-neuvottelukunnan ajalle 1.1.2023–31.12.2025. Neuvottelukuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 muuta jäsentä, jotka edustavat eri ministeriöitä ja työmarkkinajärjestöjä sekä Suomen Yrittäjiä. Neuvottelukunnan asiantuntijoiden ja sihteereiden nimeäminen sekä jaostojen asettaminen käsiteltiin ja hyväksyttiin kirjallisessa menettelyssä tammikuussa 2023. Neuvottelukunnan ja jaostojen pöytäkirjat ovat hankkeessa toimikausittain, linkki [Suomen ILO-neuvottelukunta](#).

Neuvottelukunta toimii neuvottelu- ja lausunnonantoelimenä asioissa, jotka koskevat:

- 1) vastauksia, joita hallitus antaa Kansainvälisen työkonferenssin (ILC) työjärjestykseen otettuja asioita koskeviin kysymyksiin ja lausuntoja, joita se antaa konferenssin käsiteltäviksi tulevista tekstiluonnoksista;
- 2) ILO:n hyväksymien uusien yleissopimusten ja suositusten saattamista eduskunnan käsiteltäviksi sekä yleissopimusten ratifioimista ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaisesti;
- 3) ratifioimattomien yleissopimusten ja toistaiseksi toteutumatta jääneiden suositusten ottamista uudelleen tarkastettaviksi sopivin väliajoin silmällä pitäen yleissopimusten ratifiointien ja suositusten toteuttamisen edistämistä;
- 4) mahdollisia kysymyksiä, jotka liittyvät Kansainväliselle työtoimistolle ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin selvityksiin sekä
- 5) ehdotuksia, jotka koskevat ratifioitujen yleissopimusten irtisanomista.

Neuvottelukunta antaa valtioneuvostolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle lausuntoja sekä tekee aloitteita asioista, jotka koskevat:

- 1) Suomen edustusta ILO:n työkonferensseissa ja hallintoelimissä sekä sen järjestämissä kokouksissa ja neuvotteluissa;
- 2) ILO:n päämäärien ja toiminnan tekemistä tunnetuksi kotimaassa;
- 3) ILO:n toimintaan liittyviä muita laajakantoisia tai periaatteellisia kysymyksiä sekä
- 4) muita ILO:n toimialaan kuuluvia kysymyksiä, jotka työ- ja elinkeinoministeriö osoittaa neuvottelukunnan käsiteltäviksi.

Neuvottelukunnan kokoonpano on liitteenä 1.

1.1. Työjaosto

Työjaosto valmistelee neuvottelukunnan toimialaan kuuluvia periaatteellisia ja laajakantoisia kysymyksiä ja käsittelee kiireelliset asiat silloin, kun neuvottelukuntaa ei ole mahdollista saada koolle. Jaostossa on yhtä monta työnantaja- ja työntekijäpuolta edustavaa jäsentä. Jaostolla on oikeus kuulla asiantuntijoita.

Työjaosto ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

Työjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

1.2. Sopimusjaosto

Sopimusjaosto käsittelee kysymyksiä, jotka koskevat ILO:n hyväksymien yleissopimusten ja suositusten suhdetta ja vastaavuutta Suomen kansallisen lainsäädännön ja käytännön kanssa sekä mainituista seikoista ILOlle annettavia raportteja. Tässä tarkoituksessa sopimusjaosto:

- a) käsittelee yleissopimuksia ja suosituksia koskevat luonnokset hallituksen esityksiksi ja antaa niistä lausuntonsa,
- b) käsittelee yleissopimuksia koskevat vuosiraporttiluonnokset ja antaa niistä lausuntonsa,
- c) käsittelee ILO:n toimialakomiteoiden kokouksia varten valmisteltavista raporteista annettavat lausunnot,
- d) selvittää ratifioimattomien yleissopimusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja kyseisten yleissopimusten ratifiointimahdollisuuksia ja antaa tästä määräajoin selonteon neuvottelukunnalle,
- e) valmistelee muut ILO:n yleissopimusten ja suositusten soveltamiseen ja täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset,
- f) pyrkii osaltaan tekemään ILO:n sopimustoimintaa tunnetuksi,
- g) selvittää ja laatii esityksiä siitä, miten ILOlle annettavien raporttien valmistelua voidaan kehittää. Tässä tarkoituksessa se erityisesti pyrkii yhteistyön kehittämiseen tilastojen tuotannosta vastaavien tahojen kanssa.

Kunnallisen työmarkkinajärjestön (Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT) edustaja kutsutaan asiantuntijana sopimusjaoston kokouksiin silloin, kun niissä käsitellään erityisesti kuntapuolen intresseissä olevia asioita.

Kertomusvuoden aikana sopimusjaosto kokoontui kolme kertaa.

Jaosto valmisti ja käsittelee keväällä ILO:n perussäännön artiklan 19 mukaisen raportin seuraavista ratifioimattomista yleissopimuksista ja suosituksista:

- C102 sosiaaliturvan vähimmäistaso (1952), jonka ratifiointiedellytyksiä STM on selvittänyt
- R25 tasa-arvoisuuden noudattaminen oman maan ja vieraan maan työntekijöiden suhteen, mitä tulee työssä sattuneiden tapaturmien johdosta annettavaan korvaukseen ja R121 työvammatapauksissa myönnettävät edut.

Jaostolle selostettiin merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeiston vuoden 2022 muutoksiin liittyvän hallituksen esitysluonnoksen sisältöä ja valmisteluprosessin vaiheita. Esillä oli myös väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn yleissopimuksen ratifiointiprosessin eteneminen, lakko-oikeuden kuulumista yleissopimukseen nro 87 koskevan erimielisyyden ratkaisemisen edistymisen kansainvälisessä tuomioistuimessa sekä vuonna 2023 työkonferenssissa hyväksytty yleissopimus 191 ja sen ratifiointitarve.

Jaosto valmisteli ja käsitteli syksyllä ILO:n perussäännön 22 artiklan mukaisen raportin ratifioiduista yleissopimuksista. Se koski yleissopimusta nro 29 ja siihen liittyvää pöytäkirjaa, josta laadittiin myös ensimmäinen raportti, sekä sopimuksia nro 105 pakkotyö, 122 työllisyyspolitiikka, 124 nuorten lääkärintarkastus/kaivokset, 138 vähimmäisikä työssä ja 182 lapsityön pahimmat muodot.

Jaosto valmisteli ja käsitteli erilliset lausunnot työkonferenssin 2025 standardiaiheista alustatalous (I käsittely) ja biologiset vaarat (II käsittely). Jaostolle varattiin mahdollisuus esittää em. lausunto-luonnoksiin huomioita lyhyessä määräajassa kokousten jälkeen. Jaostolle esiteltiin yleissopimuksen nro 102 ratifiointiedellytysten selvittämisen valmisteluvaiheet STM:ssä.

Sopimusjaoston kokoonpano on liitteenä 1.

2. ILO-neuvottelukunnan toiminta vuonna 2024

2.1. Kokoukset

ILO-neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa.

Neuvottelukunta hyväksyi keväällä ILO:n perussäännön 19 artiklan mukaiset edellä todetut sopimusjaostossa käsitellyt määräaikaisraportit ILOlle sekä neuvottelukunnan toimintakertomuksen 2023 ja -suunnitelman 2024.

Kokouksissa oli esillä ja keskustelussa ILO:n pääjohtajan aloite globaalista sosiaalisen oikeudenmukaisuuden koalitiosta [Global Coalition for Social Justice](#) sekä sen tavoitteet ja liittymisprosessi. Suomi liittyi koalitioon 13.3.2024 työministeri Satosen kirjeellä. Koalition tavoitteena on tehostaa yhteisiä toimia sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puutteiden korjaamiseksi kiireellisesti ja nopeuttaa kestävän kehityksen Agenda 2030:n, kestävän kehityksen tavoitteiden ja ihmisarvoisen työn toimintaohjelman täytäntöönpanoa. Koalition avulla lisätään vaikuttamisyrittämiä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden sisällyttämiseksi kansainvälisiin, alueellisiin ja kansallisiin poliittisiin keskusteluihin. Tavoitteena on saavuttaa suurempi tasapaino kestävän kehityksen taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristöllisten ulottuvuuksien välillä sekä vähentää merkittävästi eriarvoisuutta ja köyhyyttä.

Tilastokeskuksen edustaja kertoi neuvottelukunnalle tilastokonferenssin (21. ICSL marraskuu 2023) tulokset.

Neuvottelukunnan ja koko konferenssidelegaation yhteiskokous, aiheena mm. konferenssin aiheet ja käytännön järjestelyt, pidettiin hybridinä 24.5.2024. Esillä oli myös koalition toiminta ja siihen osallistuminen. Koalition [avaustilaisuus](#) oli 13.6.2024. Käyty keskustelu on tarkoitus huomioida valmisteltaessa ILO:n kolmikannan viestejä Sosiaaliseen huippukokoukseen 2025.

Syksyllä neuvottelukunta hyväksyi 22 artiklan mukaiset sopimusjaostossa käsitellyt määräaikaisraportit em. ratifioiduista yleissopimuksista sekä työkonferenssin 2025 standardiaiheista alustatyö (I käsittely) ja biologiset vaarat (II käsittely) koskevat lausunnot. Viimeksi mainitulle varattiin lisäksi lyhyt kommentointiaika.

Neuvottelukunnan kokouksissa oli esillä hallintoneuvoston kokousten ja aiemman sekä tulevan konferenssin asioiden seuranta ja jälkiseuranta, yleissopimuksen nro 102 ratifiointimahdollisuuksien selvittäminen, lakko-oikeuden kuulumista yleissopimukseen nro 87 koskevan erimielisyyden ratkaisemisen edistyminen kansainvälisessä tuomioistuimessa, ILOlta Suomelle tullut kirje työrauhaa koskevaan lainsäädäntöuudistukseen ja lakko-oikeuteen liittyen ja asian jatkovaiheet, Valko-Venäjän tilanne ja tarve tehdä selvitys yleissopimuksen nro 191 ratifioimiseksi.

Säädöshankkeista olivat esillä MLC-ohjeiston 2022 muutoksia koskeva lainvalmisteluprosessi (lait voimaan 23.12.2024) sekä väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn yleissopimuksen ratifiointiprosessin eteneminen (laki voimaan 7.6.2025)

2.2. Työkonferenssi

Kansainvälisen työjärjestö ILO:n 112. työkonferenssi pidettiin Genevessä 3.–14.6.2024. Täysistuntoja oli mahdollista seurata virtuaalisesti kuten aikaisemminkin ja komiteatyöhön osallistujilla oli mahdollisuus seurata virtuaalisesti komiteoiden kokouksia ilman puheenvuoromahdollisuutta.

Valtioneuvosto asetti valtuuskunnan 25.4.2024, jota täydennettiin TEM:n päätöksellä 26.4.2024 esitetyistä neuvonantajista. Suomen valtuuskunnassa olivat hallituksen edustajina neuvotteleva virkamies Päivi Kantanen (TEM) ja pysyvä edustaja, suurlähettiläs Heidi Schroderus-Fox, Suomen pysyvä edustusto, Geneve, hallituksen edustajien varajäsenenä neuvotteleva virkamies Antti Närhinen (TEM) ja ministerineuvos Anna Vitie, Suomen pysyvä edustusto, Geneve sekä hallituksen edustajien neuvonantajina erityisasiantuntija Riku Rajamäki (STM), erityisasiantuntija Katariina Jämsén (TEM) ja harjoittelija Eveliina Tuomaala, Suomen pysyvä edustusto, Geneve.

Työnantajaedustajana oli asiantuntija Katja Miettinen varaedustajinaan johtava turvallisuusasiantuntija Mirva Ojala (3.–8.6.2024, Kemianteollisuus) ja asiantuntija Anne Salomaa (9.–14.6.2024, EK) sekä neuvonantajina Palta ry:stä asiantuntijat Emilia Uotila (9.–14.6.2024) ja Elisa Lindholm (3.–7.6.2024) sekä asiantuntija Albert Mäkelä (SY).

Työntekijäedustajana oli lakimies Paula Ilveskivi (SAK) varaedustajanaan juristi Ville Kirvesniemi, (STTK ry) sekä neuvonantajina johtava asiantuntija Miia Kannisto (Akava) ja lakimies Samuli Hiilesniemi (SAK).

Työministeri Satonen vieraili Genevessä työkonferenssin yhteydessä 5.–7.6.2024. Satonen piti puheen täysistunnossa yleisistunnossa ILO:n pääjohtajan Gilbert F. Houngbon raportista, jonka teemana oli Kohti uudistuvaa yhteiskuntasopimusta ("Towards a renewed social contract"). Satonen tapasi mm. ILO:n pääjohtajan, jolle hän luovutti Suomen ratifiointiasiakirjat koskien yleissopimusta väkivallan ja häirinnän torjunnasta työelämässä.

Konferenssin neljän komitean teemoina olivat yleissopimusten ja suositusten soveltaminen (applikaatiokomitea), biologisten vaarojen torjunta (standardikomitea, ensimmäinen käsittely), toistuva keskustelu työelämän periaatteiden ja -oikeuksien strategisesta tavoitteesta sekä yleiskeskustelu ihmisarvoista työstä ja hoivataloudesta.

Lisäksi konferenssissa käsiteltiin ja hyväksyttiin neljän yleissopimuksen (nro 45, 62, 63 ja 85) kumoaminen.

Konferenssin yhteydessä 13.6.2024 järjestettiin erityinen avaustilaisuus, jossa oli aiheena pääjohtajan aloite "[A Global Coalition for Social Justice](#)". Tilaisuus "Inaugural Forum of the Global Coalition for Social Justice" herätti kiinnostusta korkeatasoisten vieraiden johdosta. Pääpuhujat olivat Nepalilainen presidentti Ramchandra Paudel ja Brasilialainen presidentti Luiz Inacio Lula da Silva. Suomi sai kommenttipuheenvuoron yhteen teemaistuntoon. Tilaisuudessa oli kolme teemakeskustelua, joissa jokaisessa oli koalition partnerien (kumppanien) keskustelu ja partnerit "valokeilassa". Lähes 300 tahoa, hallitusta, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) virastoja, alueellisia elimiä, kansalaisjärjestöjä, yrityksiä ja akateemikkoja edustavat kumppanit ovat osoittaneet sitoutumisensa. Koalitio on vuoropuhelun, toiminnan ja vaikuttamisen tila, jolla oli keskeinen rooli sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi maailmanlaajuisesti. ILO:n pääjohtaja Hounghbo korosti tarvetta tuoda esille sosiaalista oikeudenmukaisuutta kansallisilla, alueellisilla ja maailmanlaajuisilla

agendoilla ja vahvistaa avaustilaisuuden avulla koalition vaikuttamistyötä. Hän kehotti kaikkia vuoropuheluun, yhteistyöhön ja toimintaan maailman muuttamiseksi paremmaksi. Lisätietoja osallistujista ja lausunnot [linkki](#).

EU:n puheenjohtajamaa Belgia vastasi EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa EU-koordinaatiosta työkonferenssin aikana.

Työkonferenssin valtuuskunnan raportissa (ILO-asiakirja 2/2025) on myös konferenssin keskeiset tulokset.

2.3. Hallintoneuvoston kokoukset

Hallintoneuvostossa esille tulleita kysymyksiä käsiteltiin ILO-neuvottelukunnan kokouksissa. Hallintoneuvosto pitää normaalisti vuosittain kolme kokousta, joista kesällä on yhden päivän ja keväällä ja syksyllä parin viikon pituisia. Pohjoismaista Ruotsi ja Islanti ovat hallintoneuvoston jäseninä vuosina 2021–2024. Työkonferenssissa valittiin uusi hallintoneuvosto vuosille 2024–2027 ja Pohjoismaita edustaa Tanska. Hallintoneuvoston yhdistymisvapauskomiteassa ovat Länsi-Euroopasta Ruotsi ja Ranska.

Hallintoneuvoston 350. kokoukseen 4.–14.3.2024 Genevessä osallistuivat Antti Närhinen, läsnä ensimmäisen viikon ja Päivi Kantanen läsnä toisen viikon (etänä ensimmäisen viikon) sekä Anna Vitie ja Nella Lehto Geneven edustustosta.

Agendalla oli vuosien 2022–2023 ohjelman ja budjetin seuranta, ILO:n sisäisen tarkastajan ja valvontakomitean raportit ja muut budjettiin liittyvät asiat, tulevien työkonferenssien aiheet ja vuoden 2024 työkonferenssin järjestelyt, puolivälin tarkastelu ILO:n tasa-arvon toimenpideohjelmasta 2022–2025, päivitys ”A Global Coalition for Social Justice” etenemisestä, ehdotus ILO:n aluekokousten järjestelyistä 2024–2028, ILO:n hallinnon demokratisointi ja vuoden 1986 perussäännön ratifiointitilanne, ILO:n hallintoneuvoston toiminnan arviointi ja kehittäminen sekä yhdistymisvapauskomitean raportti. Lisäksi agendalla oli Valko-Venäjää (art. 33) ja Venäjän hyökkäystä Ukrainaan koskevien päätöslauselmien seurannat sekä Bangladeshin Venezuelan, Myanmarin ja Nicaraguan maatapaukset. Agendalla oli myös kolmikantaisen standardien uudistamista käsittelevän SRM-työryhmän arviointi (sopimusten arviointi- ja uudistaminen), sektorikokousten agendat, palkkapolitiikkaa koskeneen asiantuntijakokouksen raportti sekä raportti vallatun Palestiinalaisalueen tilanteesta.

Hallintoneuvoston 352. kokoukseen 28.10.–7.11.2024 Genevessä osallistuivat läsnä Päivi Kantanen ja Markus Heydemann Geneven edustustosta ja etäyhteydellä osallistuivat Antti Närhinen sekä Globaalin sosiaalisen oikeudenmukaisuuden koalition osalta Satu Leino, STM.

Kokouksessa valmisteltiin muun muassa ILO:n strategista suunnitelmaa 2026–2029, ohjelmaa ja budjettia 2026–2027 sekä toiminnan arvioita ja suosituksia toiminnan kehittämiseksi sekä mahdollisia kehittämissuuntia. Päätettiin kolmikantaisista viesteistä 2025 Sosiaalisen huippukokouksen valmistelijoille, käsiteltiin maatapauksia ja tulevia konferenssiaihteita, kuten Palestiinan statusta osallistua ILO:n kokouksiin ja Myanmarin edustajien osallistumismahdollisuuksista konferenssiin. Esillä olivat myös SRM TWG -työryhmän johtopäätökset instrumenttien ajantasaisuudesta sekä raporttien yksinkertaistaminen ja teemoittaminen.

EU-koordinaatiosta hallintoneuvoston kokousten aikana vastasivat EU:n puheenjohtajamaan ominaisuudessa kevätkaudella Belgia ja syksyllä Unkari yhdessä EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.

2.4. Pohjoismaiset hallitusten ILO-koordinaatiokokoukset

Kertomusvuonna pidettiin useita virtuaalisia kokouksia, joissa valmisteltiin Pohjoismaiden kantoja kuulemisiin ja hallintoneuvoston kokouksiin. Kokouksiin osallistui Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan

ja Islannin ILO-asioista vastaavia virkamiehiä. Lisäksi Pohjoismaiset kokoukset järjestettiin 27.2.2024 Kööpenhaminassa, läsnä Päivi Kantanen ja Antti Närhinen, 22.5.2024 Oslossa, läsnä Antti Närhinen, Kantanen etäyhteydellä ja 21.–22.10.2024 Helsingissä.

2.5. Muut ILO-kokoukset, joihin Suomi on osallistunut

19.–23.2.2024 Meeting of experts on wage policies, including living wages, osallistui tarkkailijana etäyhteydellä Päivi Kantanen

Asiantuntijakokous käsitteli palkkapolitiikkaa ja elämiseen riittävää palkkaa. Kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti päätelmät, mikä antaa ILOlle roolin edistää palkkapolitiikkoja ja niistä käytävää keskustelua ja tutkimusta sekä käytännön edistämistoimia (tiedottamista, osaamisen edistämistä palkanmuodostusprosessin kehittämiseksi kohti elämiseen riittävää palkkaa).

27.–29.2.2024 Second meeting of the Joint ILO–IMO Tripartite Working Group to identify and address seafarers' issues and the human element, osallistuivat tarkkailijoina Noora Pajukoski ja Aino-Maija Alstela, STM, Irina Laine, Traficom

13.–17.5.2024 Meeting of experts to update and adopt the 1998 ILO code of practice on safety and health in forestry work, osallistui Mikko Rissanen, STM

26.–28.11.2024 IMO-ILO, Tripartite Working Group to Identify and Address Seafarers' Issues and the Human Element, Geneva, osallistui tarkkailijana läsnä Aino-Maija Alstela, Traficom

3. Tiedotustoiminta

ILO-asioista tiedotetaan työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen kautta, linkki TEM:n ILO-sivulle <https://tem.fi/ilo-julkaisut-raportit>.

Sivustolla on linkkejä myös muihin relevantteihin ja ajankohtaisiin ILO-aineistoihin.

3.1. ILO internetissä

Työ- ja elinkeinoministeriön ILO-verkkosivut esittelevät myös laajemmin ILOa koskevaa tietoa, linkki TEM:n ILO-sivulle: <https://tem.fi/kansainvalinen-tyojarjesto-ilo1>

Alasivujen aineisto on ryhmitelty ILO:n julkaisuihin, ILOlle toimitettuihin raportteihin sekä ILO:n yleis-sopimus- ja suositusteksteihin. Kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukset -julkaisun relevantti sisältö on päivitetty suomenkielisiksi alasivuiksi.

Lisätietoja ILO:n toiminnasta saa englanniksi, ranskaksi, italiaksi ja espanjaksi ILO:n kotisivulta, linkki ILO:n sivuille: ilo.org.

ILO-NEUVOTTELUKUNNAN KOKOONPANO

Neuvottelukunta toimikaudelle 2023–2025 asetettiin valtioneuvoston yleisistunnossa 20.12.2022. Neuvottelukunnan asiantuntijoiden ja sihteereiden nimeäminen sekä jaostojen asettaminen käsiteltiin ja hyväksyttiin kirjallisessa menettelyssä tammikuussa 2023.

Puheenjohtaja:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Kent Wilska, yksikönpäällikkö, ulkoministeriö

Henna Huhtamäki, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jouko Hämäläinen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö/valtion työmarkkinalaitos

Ritva Liivala, työmarkkinalakimies, Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT 21.1.2024 saakka

Johanna Antikainen, työmarkkinalakimies, Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT, 22.1.2024 lähtien

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Anne Salomaa, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Nora Wetterstrand, työmarkkina-asiantuntija, EK (Teknologiateollisuus ry)

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Pekka Ristelä, kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry

Katariina Sahlberg, juristi, STTK ry, 21.1.2024 saakka

Minna Ahtiainen, johtaja, STTK ry, 22.1–26.6.2024

Ville Kirvesniemi, juristi, STTK ry, 27.6.2024 lähtien

Asiantuntijat

Antti Närhinen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Sihteerit

Katariina Jämsén, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Katja Peltola, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö, 24.5.2024 lähtien

Erja Matikainen, suunnittelija, työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖJAOSTO (*)**Puheenjohtaja:**

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

(varalla Anne Salomaa, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

(varalla Katariina Sahlberg, juristi, STTK ry, 21.1.2024 saakka)

Minna Ahtiainen, johtaja, STTK ry, 22.1–26.8.2024

Ville Kirvesniemi, juristi, STTK ry, 27.8.2024 lähtien)

Jaoston asiantuntijana ja sihteereinä toimivat neuvottelukunnan asiantuntija ja sihteerit.

SOPIMUSJAOSTO (*)

Puheenjohtaja:

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Varapuheenjohtaja:

Hanna-Mari Pekuri, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Henna Huhtamäki, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Katja Miettinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Albert Mäkelä, asiantuntija, Suomen Yrittäjät

(varalla Anne Salomaa, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Paula Ilveskivi, lakimies, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Miia Kannisto, johtava asiantuntija, Akava ry

(varalla Katariina Sahlberg, juristi, STTK ry, 21.1.2024 saakka

Minna Ahtiainen, johtaja, STTK ry, 22.1–26.8.2024

Ville Kirvesniemi, juristi, STTK ry, 27.8.2024 lähtien)

Jaoston asiantuntijana ja sihteereinä toimivat neuvottelukunnan asiantuntija ja sihteerit.

SUOMEN ILO-NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2025

1. ILO-neuvottelukunnan toiminta

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) toimii ILO-asioiden vastuuministeriönä. ILO-neuvottelukunta asetettiin uudelleen valtioneuvoston istunnossa 20.12.2022 kolmivuotiskaudeksi 2023–2025. Neuvottelukunnan tehtävät on määritelty asetuksessa 851/1977. Neuvottelukunnan työjaosto ja sopimusjaosto valmistelevat asiat neuvottelukunnalle tehtävajakonsa mukaisesti.

1.1 ILO:n kokoukset vuonna 2025

1.1.1. ILO:n 113. [työkonferenssi](#) 2.–13.6.2025

- I. Konferenssin täysistunto: Hallintoneuvoston puheenjohtajan ja ILO:n pääjohtajan raportit
- II. Finanssikomitea: Luonnos ohjelmaksi ja budjetiksi 2026–2027
- III. Raportit yleissopimusten ja suositusten soveltamisesta
- IV. Biologisten vaarojen torjunta (standardiaihe, II käsittely)
- V. Ihmisarvoinen työ alustataloudessa (standardiaihe, I käsittely)
- VI. Toistuva keskustelu innovatiivisista lähestymistavoista, joilla puututaan epäviralliseen työhön ja edistetään siirtymistä viralliseen ihmisarvoiseen työhön
- VII. ILO:n kolmikantaiset viestit toiseen Sosiaalisen kehityksen huippukokoukseen vuonna 2025
- VIII. Luonnos päätöslauselmaksi; Palestiinan asema ILO:ssa ja heidän osallistumisoikeutensa ILO:n kokouksiin
- IX. Perussäännön 33 art. mukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Myanmar noudattaa tutkintakomission suosituksia

1.1.2. Hallintoneuvoston kokoukset

Suomen hallitus osallistuu aktiivisesti ILO:n hallintoneuvoston kokouksiin ja niiden valmisteluun yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sekä EU:n ja IMEC-ryhmän puitteissa. Virtuaalisten ryhmäkokousten käyttö on lisännyt kokousten määrää sekä pääkaupunkiosallistumisen mahdollisuuksia myös valmistelussa olevien asioiden varhaisempiin konsultaativaiheisiin.

Hallintoneuvoston 10.–20.3.2025 [353. istunnossa](#) Genevessä agendalla on vuosien 2026–2027 ohjelman ja budjetin käsittely ja esittäminen työkonferenssille hyväksyttäväksi sekä muut budjettiin liittyvät asiat, kuten jäsenmaksun mahdollinen korotus, ILO:n sisäisen tarkastajan ja ILO:n toiminnan arviointia koskevan arviointielimen raportit, tulevien työkonferenssien aiheet ja vuoden 2025 työkonferenssin järjestelyt. Hallintoneuvosto saa katsauksen mm. työelämän peruseräilyistä ja -oikeuksista annetun ILO:n julistuksen (1998, muutettu vuonna 2022) edistymisestä (yhdistymisvapauden, pakkotyön, lapsityövoiman ja syrjinnän poistamisesta sekä turvallisen ja terveellisen työympäristön varmistamisesta), ILO:n strategian toimeenpanosta koskien ihmisarvoista työtä toimitusketjuissa

sekä vuonna 2023 hyväksytyn [kemikaalien globaalin viitekehyksen tilanteesta](#) kemikaalien ja jätteen haitallisten vaikutusten minimoimiseksi ja sen vaikutukset ILOlle ja vaadittavat jatkotoimet. Lisäksi hallintoneuvosto saa päivityksen pyrkimyksistä demokratisoida ILO:n hallintorakennetta ja vuoden 1986 perussäännön muutoksen ratifiointitilanteesta. Keskusteluun tulee myös ILO:n edistymisraportti integroidusta strategiasta työehtosopimusten neuvottelujen edistämiseksi ja ILO:n toimintasuunnitelma ja toimet oikeudenmukaisen maahanmuuton alalla sekä tiedoksi yhdistymisvapauskomitean raportti.

Agendalla on myös Valko-Venäjää (art 33) ja Venäjän hyökkäystä Ukrainaan koskevien päätöslauselmien seurannat sekä Bangladeshin, Guatemalan, Venezuelan, Myanmarin ja Nicaraguan maata-pauksien käsittelyn jatkaminen.

Kesän hallintoneuvosto on 14.6.2025 (354. istunto) ja syksyn hallintoneuvosto (355. istunto) on 17.–27/(28).11.2025 Genevessä.

1.1.3. Muut kokoukset

ILO järjestää vuoden 2025 aikana useita asiantuntijakokouksia ja konferensseja, joihin osallistutaan ja joita seurataan tarpeen mukaan neuvottelukunnassa.

Keväällä 7.–11.4.2025 on ”Fifth meeting of the Special Tripartite Committee established under the Maritime Labour Convention, 2006, as amended (MLC, 2006)”, johon osallistuu edustaja työ- ja elinkeinoministeriöstä ja mahdollisesti sosiaali- ja terveysministeriöstä sekä liikenne- ja viestintäministeriöstä.

Suomi ei ole jäsenenä ILO:n standardien uudistamista käsittelevässä työryhmässä (SRM), mutta osallistuu aktiivisesti sen syyskuussa järjestettävän kokouksen valmisteluun. Länsi-Euroopan ryhmää kokouksessa edustavat Belgian ja Hollannin hallitukset. Belgian hallituksen edustaja Thérèse Boutsen on sen puheenjohtajana.

Pohjoismaisten hallitusten edustajien väliset ILO-koordinaatiokokoukset pidetään normaalisti ennen hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksia sekä tarpeen mukaan työkonferenssin aikana. Niissä vaihdetaan tietoa ja näkemyksiä ajankohtaisista teemoista sekä pohditaan yhteisiä linjauksia. Myös pohjoismaisia puheenvuoroja pidetään tarvittaessa. Kokouksia järjestetään välillä myös virtuaalisesti normaalien kokousten ohella.

EU-koordinaatiokokoukset pidetään EU-puheenjohtajamaiden (Puola ja Tanska) sekä EU:n ulkosuhdehallinnon johdolla muun muassa ennen hallintoneuvostojen ja työkonferenssien kokouksia (online) ja niiden aikana Genevessä. EU-koordinaatiota on järjestetty lähes viikoittain erilaisiin konsultaatioihin ja hallintoneuvoston ja työkonferenssin kokouksiin valmistautumiseksi. EU-kantoja työkonferenssin komiteoihin valmistellaan toukokuussa pidettävissä kokouksissa. Suomi osallistuu aktiivisesti EU:n kantojen muotoiluun.

Suomi osallistuu aktiivisesti IMEC-maiden (teollistuneet markkinatalousmaat) kokouksiin erityisesti työkonferenssin ja hallintoneuvoston aikana ja yhteiseen kannanmuodostukseen muutoinkin. Myös IMEC-kokoukset pidetään näiden kokousten ulkopuolellakin suhteellisen usein myös virtuaalisina.

ILO-neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään mainituissa kokouksissa esillä olevia asioita ja tärkeimmistä kokouksista jaetaan tiedoksi myös kokousraportit.

1.2. Lausunnot ja raportointi ILOlle

ILO-neuvottelukunta käsittelee ILOsta tulevat lausuntopyynnöt ja niihin lähetettävät Suomen vastaukset mm. vuosiraporteista ja tulevien työkonferenssien standardien teemoista.

Vuoden 2025 ratifioimattomia yleissopimuksia ja suosituksia koskevan raportin (artikla 19) aiheena on suositus nro 205. ILO:n määräaika on 28.2.2025.

Vuoden 2025 ratifioituja yleissopimuksia koskevan raportin (artikla 22) aiheena (Normlex) on 10 yleissopimusta ja kaksi pöytäkirjaa: C+P081, C100, C111, C129, C149, C+P155, C156, C177, C187, C189, ILO:n määräaika on 1.9.2025

Vuoden 2025 työkonferenssin alustataloutta koskevasta standardiaiheesta tulee jäsenmaille kysely vastattavaksi työkonferenssin jälkeen.

Vuoden 2026 ratifioimattomia yleissopimuksia ja suosituksia koskevan raportin (art. 19) aihe päätetään kevään 2025 ILO:n hallintoneuvoston kokouksessa.

1.3. ILO:n yleissopimusten mahdolliset ratifiointit ja irtisanomiset

Hallituksen esitykseen väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä koskevan Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2019 yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 89/2023) liittyvä ratifiointi talletettiin ILOlle työministerin vierailun yhteydessä 7.6.2024. Ratifiointiin liittyy laki 257/2024 ja asetus 1028/2024 (SopS 127-128/2024) ja laki tulee voimaan 7.6.2025.

1.4 Muut käsiteltävät asiat tms.

Sosiaaliturvaa koskevan yleissopimuksen nro 102 ratifiointiedellytysten selvitysmuistion käsittely ja johtopäätökset.

Selvitetään vuoden 2023 työkonferenssissa hyväksytyn yleissopimuksen (nro 191) ratifiointiedellytykset ja sen prosessi.

Neuvottelukunnassa seurataan Suomen ja ILO:n valmistautumista vuoden 2025 Sosiaaliseen huip-pukokoukseen sekä Global Coalition for Social Justice -koalition puitteissa tehtävää työtä.

2. ILOa koskeva tiedotustoiminta

Kansainvälisen työjärjestön toimintaa koskevat asiat pyritään ottamaan esille entistä vahvemmin erilaisissa seminaareissa ja muissa kokouksissa. Tavoitteena on ILO:n yleissopimusten ja suositusten sekä muun toiminnan tunnetuksi tekeminen samoin kuin standardien sisällön parempi huomioiminen muussa toiminnassa.

Keskeisenä tiedotuskanavana ILO-asioista ovat ILOa koskevat alasivut työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla. Sivujen sisältöä pyritään edelleen laajentamaan ja kehittämään.

Toimitettavia ILO-asiakirjoja vuonna 2025 ovat

- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus 2024 ja -suunnitelma 2025
- ILO:n 112. Kansainvälinen työkonferenssi ILC 2024: Suomen valtuuskunnan raportti
- ILO:n 113. Kansainvälinen työkonferenssi ILC 2025: Suomen valtuuskunnan raportti sekä eduskunnan informointi konferenssin päätöksistä
- Suomen ILO-neuvottelukunnan toimintakertomus 2025

3. Muu ILOa koskeva toiminta

ILO:n pääjohtaja Gilbert F. Houngbo mahdollista vierailua Suomessa vuonna 2025 selvitetään.

Neuvottelukunta pohtii toimintansa kehittämistä vuosittain syksyn viimeisessä kokouksessa.

4. Määrärahat

Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa ILOlle alkuvuodesta YK:n maksuasteikkoon perustuvan Suomen jäsenmaksun, joka vuonna 2025 on 1 611 954 Sveitsin frangia.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2025 hyväksyttiin ILO-neuvottelukunnan kokouksessa 25.2.2025. Neuvottelukunta voi tehdä suunnitelmaan muutoksia ja tarkistuksia tarpeen mukaan.